

23.09.2019

Hallintopäällikkö

38 §

Takaisinsaantivaatimus, liukastuminen, If Vahinkovakuutus

HEL 2019-008758 T 03 01 00

Päätös

Kaupunkiympäristön toimialan hallintopäällikkö päätti hylätä hakijan takaisinsaantivaatimuksen.

Päätöksen perustelut

Hakija on 20.8.2019 esittänyt kaupungille 8 646,20 euron suuruisen takaisinsaantivaatimuksen. Vaatimuksen mukaan hakija on oikeutettu takaisnsaantiin maksamassaan liukastumisvahingossa 19.62836 työtaturma- ja ammattitautilain 270 §:n perusteella. Vahinko on tapahtunut 4.2.2019 kello 17.40 Arkadiankadun ja Nervanderinkadun kulmassa. Vaatimuksen mukaan liukastuminen on johtunut jalkakäytävän liukkaudesta. Jalkakäytävä on ollut jäinen ja hiekoittamaton, jonka päälle oli satanut pakkaslunta.

Kunnossapitolaki edellyttää kaupunkia pitämään kadut liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kunnossapidon tason määräytymisessä otetaan huomioon kadun liikenteellinen merkitys, liikenteen määrä, säätila ja sen ennakoitavissa olevat muutokset, vuorokaudenaika sekä eri liikennemuotojen, kuten jalankulun tarpeet sekä terveellisyys, liikenneturvallisuus ja liikenteen esteettömyys.

Kunnossapitolain mukaan kunta voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, miten kadun ja yleisten alueiden kunnossapito talvella, muu kunnossapito sekä puhtaanapito on laissa asetetut velvollisuudet ja paikalliset olot huomioon ottaen hoidettava. Määräykset voivat koskea mm. suoritusaikaa sekä katujen ja yleisten alueiden jaottelua tavoitetason mukaan eri kunnossa- ja puhtaanapitoluokkiin.

Helsingissä talvihoidon piiriin kuuluvat alueet on jaettu kunnossapitoluokkiin liikenteellisen merkityksen mukaan. Vahinkopaikka on kevyen liikenteen väylä ja sen kunnossapito hoidetaan osittain I-luokan ja osittain II-luokan mukaisesti.

I-luokan kaduilta torjutaan liukkaus ja poistetaan liikennettä haittaava lumi, sohjo ja jää välittömästi tai aamun työmatkaliikennettä varten kello 7 mennessä. I-luokan kevyen liikenteen väylän aurauksen lähtökynnys on 5 cm lunta. Toimenpideaika on aurauksen osalta neljä tuntia, kuitenkin niin, että klo 18 ja klo 3 yöllä välisenä aikana satanut lumi poistetaan klo 7 mennessä. Liukkaudentorjunnan osalta toimenpideaika on kolme tuntia, kuitenkin niin, että klo 18-04 havaittu tuntuvasti lisäänty-

23.09.2019

Hallintopäällikkö

nyt liukkaus torjutaan klo 7 mennessä. Toimenpideaika alkaa siitä, kun säätilassa tapahtunut muutos aiheuttaa liukkauden tuntuvan lisääntymisen. II-luokan kevyen liikenteen väyliltä poistetaan lumi, sohjo ja jää niin, ettei synny liikennettä haittaavaa epätasaisuutta. Liukkaus torjutaan heti I-luokan katujen jälkeen. Toimenpideaika on neljä tuntia, kuitenkin niin, että klo 17-06 satanut lumi poistetaan kello 10 mennessä. Aurauksen lähtökynnys on 5 cm. Liukkaudentorjunnan toimenpiteiden osalta toimenpideaika on neljä tuntia, kuitenkin niin, että klo 17-06 aikavälillä ilmenneen liukkauden tuntuvan lisääntymisen johdosta liukkaudentorjuntatoimenpiteet tulee olla suoritettu klo 10 mennessä. Liukkaudentorjunnan osalta toimenpideaika alkaa siitä, kun liukkaudessa on tapahtunut tuntuva lisääntyminen.

Vahinkopaikan kunnossapitotoimenpiteistä on pyydetty selvitys alueen kunnossapidosta vastaavalta. Saadun selvityksen mukaan kunnossapitopiiri aloitti talvikunnossapitotyöt vahinkopäivänä 4.2.2019 klo 00.30 Kampista, koska edellisenä päivänä 3.2.2019 satoi lunta koko päivän kello 20.00 asti. Lumikertymä edellisen vuorokauden aikana oli 5 cm. Vahinkopaikka aurattiin sekä hiekoitettiin 4.2.2019 klo 7.00. Edellinen auraus ja hiekoitus oli tehty vahinkopäivää edeltäneenä päivänä 3.2.2019 klo 14.00.

Ilmatieteen laitoksen mukaan vahinkopäivänä lämpötila on vaihdellut Kaisaniemen mittausasemalla tehdyissä mittauksissa $-1,2^{\circ}\text{C}$ ja $-5,8^{\circ}\text{C}$ asteen välillä. Vahinkopäivänä Kaisaniemen mittausasemalla lämpötila on klo 17 ollut $-5,3^{\circ}\text{C}$. Sää vahinkohetkellä on ollut pilvinen ja poutainen. Vahinkopäivänä esiintynyt vähäinen, ajoittainen lumisade ei nostanut lumikertymää. Sateen määrä vedeksi muutettuna oli 1,6 mm. Vahinkoa edeltäneenä päivänä 3.2.2019 sään keskilämpötila on ollut $-0,6^{\circ}\text{C}$ ja tällöin on esiintynyt ajoittaista lumisadetta klo 20.00 asti. Sateen määrä vedeksi muutettuna oli 5,7 mm, mutta se ei nostanut lumikertymää seuraavan aamun mittauksiin. Kyseisen päivän aikana lumikertymä ylitti 5 cm.

Kadun kunnossa- ja puhtaanapitoon liittyvä vahingonkorvausvastuu perustuu lähtökohtaisesti tuottamukselle eli kadun kunnossapitäjän on vahingonkorvausvastuun syntymiseksi täytynyt syyllistyä laiminlyöntiin, huolimattomuuteen tai virheelliseen menettelyyn. Lisäksi edellytetään, että toiminnan tai laiminlyönnin ja syntyneen vahingon välillä on syy-yhteys.

Kadun kunnossapitovelvollinen voi vapautua vahingonkorvausvastuustaan, jos hän voi osoittaa, että kunnossapitotyöt on hoidettu asianmukaisesti tai että vallinneet olosuhteet ovat tehneet kunnossapitotyöt hyödyttömiksi tai että kunnossapidosta huolehtiminen olisi vahinkohetken olosuhteissa ollut ylivoimaista.

23.09.2019

Hallintopäällikkö

Kadun käyttäjät voivat omilla toimillaan pienentää onnettomuusriskiään varautumalla keliolosuhteiden muutoksiin ja ottamalla ne riittävästi liikumisessaan huomioon (HE 281/2004, s.16). Talviolosuhteissa ei ole poikkeuksellista, että lumen alla voi olla jäätä tai muuta liukkautta. Tästä syystä jalankulkijan tulee noudattaa talvella erityistä varovaisuutta.

Vahinkopäivänä aurauskynnys (5 cm uutta lunta) ei ole ylittynyt eikä vahinkopäivänä esiintynyt vähäinen lumisade kerryttänyt mittauksissa lumensyvyyttä lainkaan. Vahinkopaikalla on tehty kunnossapitotoimenpiteitä auraamalla sekä hiekoittamalla jalankulkuväylät vahinkopäivänä klo 07.00, eli toimenpideaikojen puitteissa. Liukkauden torjuntaa ei ole mahdollista toteuttaa siten, että kadut eivät koskaan olisi liukkaat. Tämä on myös todettu oikeuskäytännössä (KKO:1998:147).

Vallitsevan oikeuskäytännön mukaisesti ja asiassa saatujen selvitysten perusteella vahinkoaikaan vallinneet sääolot ja suoritettujen kunnossapidon toimenpiteet huomioiden kaupunki katsoo toimineensa huolellisesti ja määriteltyjen toimenpideaikojen puitteissa ja kunnossapitolain mukaisesti. Näin ollen kaupunki ei ole laiminlyönyt kunnossapitolain mukaisia tehtäviään, eikä ole asiassa korvausvelvollinen.

Sovelletut oikeusohjeet

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1–4 §, 14 §

Työtapaturma- ja ammattitautilaki (459/2015) 270 §

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan päätös 21.6.2017 § 57

Lisätiedot

Tiia Strömberg, valmistelija, puhelin: 310 39930
k ymp.korvausasiat(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunkiympäristölautakunta

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet
Oikaisuvaatimusohje, kaupunkiympäristölautakunta